

VICTOR ALARTES

**Abandonul
Calului
Negru**

Există în viața tuturor oamenilor ani liniștiți și ani tumultuoși. Ritmul evenimentelor este inegal – cunoaște accelerări și încetiniri imprevizibile. Se întâmplă adesea ca tocmai atunci când tânjești după o oază de liniște și de relaxare să descoperi că ești aruncat într-o bătălie sufocantă cu timpul. Dimpotrivă, când te crezi în stare să muți munții din loc te trezești ostaticul unor locuri sau vremuri în care nu se întâmplă mai nimic.

Această carte urmărește povestea unui an din viața lui Valer Tameș. Un singur an, dar acel an care i-a schimbat viziunea despre viață și chiar viața însăși. A fost un an care trebuia să reprezinte un răgaz, o întoarcere acasă și o regăsire de sine, dar a sfârșit prin a fi un an de ruptură, neliniște și alegeri dificile.

Pentru că a fost un an al vieții lui, îl voi lăsa pe el să vi-l povestească, așa cum l-a trăit, așa cum și-l amintește și, înainte de orice, așa cum l-a înțeles.

CAPITOLUL I.

ÎNTOARCEREA

*Să nu faci decât un singur lucru o dată.
Să mângâi frumusețea tăcerii. Să profiți de
lentoare. Să auzi parfumul culorilor.
Toate chestiile acestea
pe care lumea vrea să ți le interzică.*

*Trebuie refăcut totul. Trebuie
reorganizat totul în societatea asta.
În ziua de azi, cei care au bani
n-au timp și cei care au timp n-au bani.
A scăpa de muncă e la fel de greu
ca a scăpa de șomaj.*

Frédéric Beigbeder, *Dragostea durează trei ani*

Nu mi-e clar nici acum dacă suntem de capul nostru pe această lume. Forrest Gump a zis-o mult mai bine decât aș putea s-o formulez eu: „Nu știu dacă fiecare avem un destin sau doar plutim la întâmplare, ca și cum am fi purtați de vânt”. Înclin totuși să cred că orice om are un destin. Dar mai cred și că, în măsura în care avem un destin personal, acesta nu este nici din oțel, nici din lut. Deciziile pe care le luăm contează enorm, marja

noastră de manevră este substanțială, dar nu orice stă în puterea noastră.

Cert este că atunci când m-am hotărât să mă întorc pentru un an în România nu am stat să mă gândesc dacă înot împotriva destinului sau, dimpotrivă, acesta m-a ajuns din urmă. După cum, înainte cu cincisprezece ani, imediat după terminarea liceului la Sighișoara, plecasem să studiez la Washington fără să mă întreb măcar o clipă dacă, procedând astfel, îmi urmam destinul sau îl înfruntam.

— Tocmai acum, când ai devenit un personaj principal, părăsești scena în loc să exploatezi oportunitățile care se ivesc în fața ta? m-a chestionat Kenneth, un amic american, cu care, din când în când, în măsura în care reușeam să ne sincronizăm agendele noastre încărcate, jucam câte o partidă de tenis pe unul dintre terenurile Universității George Washington și pe care îl invitaseam la o bere de rămas bun.

Nu îmi mai amintesc exact ce i-am răspuns – a fost în orice caz o replică glumeață, ceva de genul „și personajele principale sunt oameni ca toți oamenii și mai coboară de pe scenă pentru a lua câte o pauză: de cafea, de masă sau chiar de odihnă”. Nedumerirea lui Kenneth nu era deloc un fenomen izolat. Stârnisem un adevărat val de uimire printre prieteni și cunoscuți la începutul anului 2008, când au aflat că mi-am activat anul sabatic și că îl voi petrece în România. Hotărârea o luasem cu mult înainte ca succesul de public al cărții mele de geopolitică să mă transforme într-un „personaj principal”. Mă deciseseam să profit din plin de anul sabatic la care aveam dreptul, să mă eliberez de presiunea sub care lucrasem și de rigorile impuse de o carieră în mediul academic american.

În România – aceasta aveam s-o aflui mai târziu – unii au fost convinși că am decis să mă întorc pentru că dincolo de ocean nu eram decât un analist de politică internațională între mulți alții, în timp ce în țară, unde televiziunile pentru care comentam ocazional diverse evoluții geopolitice mă prezentau stereotip, dar spectaculos, drept „analistul român de la Washington”, căpătasesem o anumită notorietate, de care aș fi vrut să profit într-un fel sau altul. Alții au presupus că mi-am făcut suma și că aș avea de gând să-mi investesc banii în România sau pur și simplu să-i cheltuiesc. N-a fost neglijată nici varianta că aș fi renunțat la orice ambiții profesionale pentru a fi alături de prietena mea, Milena, care fusese angajată drept consultant pe probleme macroeconomice al ministrului finanțelor din România. Au fost și opinii mai tăioase, care puneau la îndoială chiar și sănătatea mea mintală.

— Ai înnebunit, ți s-a urât cu binele și foarte curând o să-ți iasă pe nas întoarcerea acasă, care, oricum, este un concept total depășit, pe care globalizarea l-a golit de conținut, mi-a comunicat verde-n față un fost coleg de liceu din Sighișoara, poreclit încă de pe atunci Oracolul, pentru nonșalanța cu care pronunța verdicte tranșante despre soarta oricui.

Nu îmi dădeam seama câți sâmburi de adevăr conțineau aceste opinii. Poate că toți aveau dreptate sau poate că toți se înșelau. Pe mine însă nu mă interesa nicio teorie a reîntoarcerii – eram doar extrem de fericit să mă aflui din nou în România și nu doar pentru o scurtă pauză de supraviețuire, ci pentru un întreg an de relaxare, obținut după șase ani de muncă asiduă în cadrul Institutului de Geostrategii din Washington, mai cunoscut drept WINGS (acronimul pentru *Washington Institute for Geostrategies*).

Îmi promisesem încă de la începutul a ceea ce numeam aventura mea americană că timp de cel puțin zece ani voi trage tare, voi ridica mânușile tuturor provocărilor, voi fi mereu în linia întâi a profesiei pe care mi-o alesesem, astfel încât să ating un anumit nivel de împlinire în acest plan. Cei zece ani trecuseră de mult, se făcuseră cincisprezece, și mă simțeam dezlegat de această promisiune și, în consecință, cât se poate de liber să iau piciorul de pe pedala de accelerație pentru o vreme. Iar lucrurile păreau că se aranjează teribil de bine de la sine, ca și cum aș fi fost fericita victimă a unui străniu complot pus la cale pentru a-mi asigura acest mult dorit respiro de un an de zile.

Din acest complot imaginar făcea parte, fără îndoială, Frank Danford, fondatorul, directorul general și liderul necontestat al WINGS. El era adeptul convins al teoriei că cei implicați în activități de cercetare științifică și de consultanță trebuie să beneficieze de anii sabatici pentru a-și încărca bateriile și a fi capabili de performanțe de vârf în continuare. Excelența era cuvântul de ordine la WINGS, iar Danford nu credea că aceasta ar putea fi atinsă în absența unei anumite prospețimi intelectuale.

— Dacă până și Dumnezeu cel atotputernic a avut nevoie să se odihnească în a șaptea zi, după ce a creat tot ce a avut de creat, inclusiv omul, de ce am crede că noi putem să ne păstrăm forța creatoare fără a ne oferi un răgaz după șase ani de muncă intensă?

Deși întrebarea lui Danford era neîndoielnic retorică, eu încercasem să-i răspund printr-o altă întrebare:

— Dacă anul sabatic este de inspirație divină, este oare corect să fie acordat și ateilor? Poate unii dintre ei

consideră, precum Marx, că nu Dumnezeu, ci munca l-a făcut pe om...

— Nu vreau să discriminez pe nimeni, mi-a replicat el zâmbind, însă acei atei care își fac un titlu de glorie din respingerea a orice are vreo legătură cu religia au posibilitatea să refuze anul sabatic care li se oferă. Iar celor ce cred că munca l-a făcut pe om, eu, fără a-i contrazice, le-aș spune să nu se teamă că puțină odihnă sau măcar relaxare, o dată la șapte ani, i-ar putea ucide.

Raportul dintre credincioșii, de orice religie ar fi fost ei, și atei din WINGS era destul de strâns, iar Danford făcea parte în mod evident din prima categorie, însă, dincolo de argumentul lui de ordin religios, politica promovată de el de a încuraja activarea anului sabatic, plătit integral, și folosirea acestuia după bunul plac al fiecărui angajat al WINGS se întemeia și pe cifrele seci ale unei statistici: cei care se întorceau din anii sabatici obțineau, aproape fără excepție, în următorii trei-patru ani performanțe profesionale superioare celor care, pasionați până la absorbire de munca lor, preferau să renunțe la această opțiune. Creierul odihnit chiar făcea mici minuni în cazul experților de la WINGS.

Pe lângă politica WINGS de favorizare a activării anilor sabatici, pentru mine a contat mult și faptul că tocmai finalizasem un proiect la care țineam teribil de mult: publicasem prima mea carte de geopolitică. Apariția cărții – până atunci scrisesem analize, studii, disertații, articole de ziar, contribuții la lucrări colective, prezentări în *PowerPoint*, dar niciodată o carte de autor – și primele semne că aceasta este bine primită de specialiști, dar și de publicul larg, îmi dăduseră un teribil de puternic sentiment de împlinire nu neapărat profesională, ci mai degrabă personală.

Punând în două sute de pagini tipărite ce știam și ce credeam despre perspectiva evoluțiilor geopolitice în secolul XXI, mă eliberasem pe deplin de o povară teribilă – pur și simplu simțisem tot timpul că această carte în sine reprezenta marele meu proiect. Mai precis, gândirea și scrierea cărții, incluzând aici toate experiențele, studiile și informațiile din care se crease substanța ei. Imediat ce cartea văzuse lumina tiparului, rolul meu se sfârșise, căci ceea ce avusesem de spus se găsea acolo, negru pe alb, știam că mai mult decât atât nu puteam oferi publicului în acel moment. Nu aveam deloc senzația că din acest proiect personal ar face parte și promovarea cărții, nici măcar nu mai eram foarte emoționat în privința succesului de public al cărții – de altfel nu îmi propusesem vreo țintă de vânzări – așa încât lăsasem foarte bucuros această grijă editorului meu, în virtutea principiului sacrosanct al diviziunii muncii: eu m-am chinuit să o scriu, tu bate-ți capul să o vinzi. Editorul s-a achitat cu brio de această sarcină, iar câteva cronici favorabile ale cărții mele, apărute în presa americană, au sporit interesul cititorilor.

Fragment dintr-o cronică de carte apărută în „The New York Times Book Review”, supliment săptămânal al ziarului „The New York Times” ediția din 10 octombrie 2007:

„Cine dorește cu adevărat să înțeleagă pe ce lume trăiește și încotro se îndreaptă aceasta nu ar trebui să rateze întâlnirea cu cartea „Geopolitica secolului XXI: între ancore și castele de nisip”, scrisă de Valer Tameș. Statele lumii sunt personajele acestei cărți, personaje vii, complexe, care acționează și interacționează, urmărindu-și

propriile interese. Modul în care sunt percepute, definite și reevaluate aceste interese derivă din istoria, geografia, cultura, economia și miturile fiecărei țări.

Pornind de la această realitate, Valer Tameș departajează orientările strategice de politică externă care au potențialul să rămână neschimbate pe termen lung indiferent de ideologia sau apartenența forțelor politice care se succed la guvernarea unei țări (ancorele geopoliticii) de cele care țin doar de o anumită conjunctură și pot fi semnificativ ajustate sau chiar complet abandonate într-un timp relativ scurt (castelele de nisip).”

Un rol important în ceea ce privește modul în care am ales să-mi petrec anul sabatic l-a avut și faptul că Milena, prietena mea, primise un *job* tocmai la București, spre marea surprindere a ei și a mea, căci cariera ei părea legată de Los Angeles cel puțin la fel de strâns cum era a mea de Washington. Milena Jarolimova, absolventă a Facultății de Economie a Universității California din Los Angeles – celebra UCLA – la care ajunsese cu o bursă Fullbright după ce terminase liceul în Cehia natală, era asistentă universitară în cadrul aceleiași instituții și discipola entuziastă a profesorului de origine chiliană Rodrigo Alves, unul dintre cei mai bine cotați specialiști contemporani în teoria macroeconomică.

Chiar acesta fusese și cel care o recomandase pentru a acorda consultanță ministrului de finanțe al României. Întâmplarea făcuse ca profesorul Alves să se reîntâlnească la o conferință internațională cu un secretar de stat de la acest minister, Andrei Marinescu, care participase în 2005 la deja celebrul curs de două săptămâni pe care Alves îl susținea la Viena, o dată la doi ani, pentru decidenții în domeniul macroeconomic din țările din Europa

Centrală și de Est. După ce depănaseră câteva amintiri de la acel curs și avuseseră un schimb de păreri despre evoluțiile financiare recente, Marinescu îi spusese:

— Guvernul nostru a încetat de câțiva ani să mai solicite asistența Fondului Monetar Internațional, iar eu unul simt lipsa evaluărilor periodice pe care le realizau specialiștii acestei instituții. Să nu vă închipuiți că la Ministerul de Finanțe nu există consilieri și experți valoroși, dar ar fi totuși nevoie și de o validare externă sau de o a doua opinie în ceea ce privește elaborarea politicilor economice.

— Înțeleg perfect ce vreți să spuneți și vă dau dreptate, replicase profesorul Alves. Mi se pare cu atât mai necesară o astfel de consultanță cu cât piețele financiare au intrat într-o perioadă de turbulențe, ale căror implicații și reverberații nu au cum să ocolească nici țara dumneavoastră. Cunoașteți opinia mea că, din păcate, aceste turbulențe se vor acutiza, iar economia globală se va confrunta în curând cu o criză majoră.

— Ministrul de finanțe și-a dat acordul de principiu pentru colaborarea cu un consultant străin, de preferință dintr-o universitate americană de prestigiu, continuase Marinescu, încurajat de cuvintele profesorului. Dacă dumneavoastră ați putea să ne recomandați un economist capabil să ofere acest tip de consultanță, am fi încântați să îi oferim un contract care să se întindă pe durata unui an, căci acesta este intervalul de timp rămas până la următoarele alegeri, când mandatul guvernului expiră.

Scanând rapid în minte persoanele care ar fi putut fi potrivite, dar și disponibile pentru o astfel de misiune, profesorul Alves o identificase pe Milena drept candida-ta ideală.

— Și guvernul dumneavoastră și Milena ar avea de câștigat de pe urma acestei colaborări, conchisese profe-

sorul Alves.

Așa s-a făcut că planurile mele pentru anul sabatic, care avuseseră inițial în vedere o împărțire a timpului între Los Angeles-ul Milenei și Sighișoara familiei mele, cu care mă văzusem doar episodic pe parcursul unui deceniu și jumătate, au suferit o ajustare semnificativă. Anul meu sabatic s-a mutat în întregime în România, iar centrul de greutate s-a deplasat dinspre orașul natal către București.

— Stimați pasageri, peste circa zece minute avionul companiei Lufthansa va ateriza pe aeroportul Henri Coandă. Vă rugăm să rămâneți așezați și să vă legați centurile de siguranță.

Banalul anunț al stewardesei mi s-a părut a fi o confirmare semioficială a începerii anului sabatic. A răsunat în mintea mea ca un clopoțel care anunța sfârșitul celei din urmă ore din ultima zi de școală. Da, poate că aceasta va fi marea vacanță a vieții mele, mi-am spus în gând.

Pe fața Milenei am citit mult entuziasm. Pe ea o încânta perspectiva unor noi provocări profesionale. Pe mine – perspectiva de a fi, pentru o vreme, patronul aproape absolut al propriului meu timp.

Liviu Ștefancu, directorul de programe al Business TV, a fost teribil de jovial la prima noastră întâlnire față în față, chiar în seara zilei în care am sosit la București, când am semnat, de altfel, și contractul de colaborare ai cărui termeni îi perfectasem în corespondența pe care o purtasem prin *e-mail* pe când mă aflam încă la Washington. Clauzele contractului îmi conveneau de minune, căci profitasem din plin de faptul că, grație succesului cărții mele, mă aflam pe val și îmi impusesem condițiile. Emisiunea mea, „Ora exactă în geopolitică”,

urma să fie difuzată săptămânal în primele patru luni, indiferent de ratingul pe care avea să-l facă, nivelul acestuia urmând să fie luat în considerare ulterior pentru adoptarea deciziei de a continua sau nu emisiunea pentru o nouă perioadă de patru luni. În plus, eram singurul care decideam asupra conținutului emisiunii.

— Emisiunea ta va fi vedeta noii noastre grile de programe, pot să pun pariu, și-a arătat directorul entuziasmul debordant.

— Sper să iasă bine, am încercat eu să-l temperez. Nu sunt deloc un profesionist al ecranului. Până acum am fost implicat în emisiuni TV doar ca invitat, nu ca realizator.

— Ai fost omul nostru de la Washington. Acum ești omul nostru, punct. De fapt, nu – ești omul nostru cel mai bun.

Știam că intervențiile mele la emisiunile pe teme de politică internațională ale acestui post de televiziune se bucuraseră de interes din partea publicului și că prezența mea generase adesea creșterea *ratingului*. Eu atribuiam însă o parte din acest succes la public și locației privilegiate de unde îmi exprimam opiniile: vorbeam chiar din orașul în care se adoptau decizii majore și se întâmplau evenimente istorice.

— Mi-a plăcut să fiu omul vostru de la Washington, i-am replicat lui Ștefancu. Acum însă, în anul meu sabbatic, nu sunt dispus să fiu omul nimănui și, în plus, îți mărturisesc că am cam obosit să mă străduiesc să fiu omul cel mai bun. Vreau ca în emisiunea aceasta să fiu eu însumi, să fac ce îmi place, liber de orice constrângeri financiare sau de audiență. Sau de orice altă natură.

— De ce nu rămânem măcar o zi în București? m-a chestionat Milena dimineața, pe când ne pregăteam să

plecăm către Sighișoara.

Am încercat să risipesc rapid nedumerirea de pe fața ei încă somnoroasă:

— Din patru motive mari și late. Mai întâi, pentru că Bucureștiul nu este Praga și ai putea fi ușor dezamăgită. Apoi, un an de zile vei vedea Bucureștiul pe săturate. În plus, mi-e dor de orașul copilăriei mele. Și cireașa de pe tort, cel mai important motiv, orașul pe care ți-am promis că ți-l voi arăta este Sighișoara, nu Bucureștiul. În consecință, capitala poate să mai aștepte. Te-am convins?

— Doar știi că argumentele raționale mă conving întotdeauna, mi-a răspuns ea cu multă veselie în glas. Sunt gata să descopăr Cetatea Sighișoarei. Am zis!

Cetatea Sighișoarei! Nu Sighișoara pur și simplu, ci chiar Cetatea Sighișoarei, cuvintele pe care le folosisem eu cu un an și jumătate în urmă, la Washington, pe malul Potomacului, în acea seară caldă de iulie când m-am îndrăgostit de ea. Îi spusese atunci, cu câteva clipe înainte de primul nostru sărut, că îmi făcuse plăcere sa-i fiu ghid prin capitala Statelor Unite, dar că mi-ar plăcea și mai mult să-i arăt Cetatea Sighișoarei. Și reținuse chiar și formula „am zis”, cu care fratele meu, toboșarul cetății, își încheie invariabil anunțurile. De fapt, nici eu nu uitasem nicio replică, niciun gest și niciun moment de tăcere din acea seară de iulie, al cărei film mi se derula adesea prin fața ochilor.

Întâlnirea noastră fusese întâmplătoare. Sau poate că mâna invizibilă a destinului – presupunând că acesta există – o pusese la cale. Participam amândoi la o conferință organizată la Universitatea Georgetown și ne așezaserăm, cu totul întâmplător, alături. Stând unul lângă celălalt și așteptând să înceapă sesiunea inaugurală a conferinței, ne-am prezentat reciproc și am schimbat câteva vorbe. Așa am aflat că ea se afla pentru prima dată

la Washington și că, în consecință, își propusese ca, în fiecare din cele patru zile ale conferinței, să folosească puținul timp liber pentru a vedea cât mai mult din ce are de oferit capitala Americii. Înainte de încheierea primei pauze de cafea mă oferisem deja, în calitate de localnic cu vechime al Washingtonului, să o însoțesc în acest periplu pentru a nu rata nimic din ce merita văzut în acest oraș.

Acea plimbare pe malul Potomacului de care am amintit ceva mai devreme și care a prilejuit primul nostru sărut a avut loc în seara ultimei zile a conferinței.

— Și mie mi-ar plăcea, îmi răspunsese ea atunci la invitația de a vizita Sighișoara mea natală. Iar eu, în contrapartidă, ți-aș putea arăta Praga. Dacă ești interesat, bineînțeles, adăugase ea, zâmbind.

Eram interesat. Și de Praga, dar mai ales de Milena. Eram fericit că o întâlnisem și disperat că aș putea să o pierd: mi se părea că descopăr o ființă din același aluat cu mine. Plecase și ea din estul Europei la studii în Statele Unite, își dorea la fel de mult ca mine – adică aproape cu disperare, în orice caz cu multe sacrificii personale, incluzând aici și o părticică din sufletul nostru, rămasă pentru totdeauna acasă – o împlinire profesională în mediul academic american...

După încheierea conferinței, Milena se întorsese la Los Angeles, unde am vizitat-o peste două săptămâni, în weekend, pentru că am simțit și am consimțit amândoi că povestea noastră de dragoste trebuia să continue. Avea să fie primul dintr-o lungă serie de weekenduri petrecute împreună, fie la Washington, fie la Los Angeles, fie în vreun alt oraș american, ales în funcție de distanță – în sensul de a ne reduce amândurora durata deplasării – și de interesul turistic.

Eram mereu presați de timpul care se scurgea prea

repede, între două avioane sau două autobuze din categoria „ogarilor cenușii”. Trăiam în aceeași țară, dar practic eram nevoiți să traversăm un continent întreg pentru a ne întâlni, căci ori ruleta întâmplării, ori mâna destinului ne plasase pe coaste diferite ale Americii.

Sigur că nu eram nici pe departe un caz singular – lupta sentimentelor cu constrângerile distanțelor mari și ale timpului liber tot mai comprimat devenise, de altfel, și subiect de film. Văzusem „Noapți albe în Seattle” chiar în Seattle, la un mic cinematograful, într-o noapte albă de sâmbătă spre duminică. Parcă ar fi fost un film despre noi: personajul lui Tom Hanks locuia la Seattle, cel interpretat de Meg Ryan trăia la Baltimore, fiecare avea un program foarte încărcat, așa că au reușit cu mare greu să se întâlnească. Unde? La New York, firește.

Milena îmi spusese odată, glumind amar pe seama situației noastre:

— După divorțul părinților mei, tatăl meu mă lua la el în fiecare al doilea weekend, fără excepție. Botezasem acele sfârșituri de săptămână „weekenduri de tată”, denumire pe care o scriam în dreptul lor în calendar. Acum fac la fel cu întâlnirile noastre: le marchez în calendar drept weekenduri de îndrăgostiți.

Spre deosebire de tatăl Milenei, noi mai sacrificam din când în când câte un weekend din acesta de îndrăgostiți pe altarul carierei sau, mai pretențios spus, al științei.

N-am mers întins către Sighișoara, ci am poposit mai întâi la Sinaia, unde am dus-o la Castelul Peleş și apoi la Cumpătu, la Vila Luminiș a lui George Enescu. Auzise de compozitorul român, știa și că fusese profesorul lui Menuhin, căci avea o cultură muzicală remarcabilă. Studiase vioara în copilărie, absolvise o școală cu profil

muzical, participase la câteva concursuri la Praga și nu fără oarecare succes.

— Cum de ai renunțat la muzică, dacă îți plăcea și aveai și rezultate? am întrebat-o.

— După un concurs interșcolar la care m-am clasat pe locul cinci din douăzeci de participanți, l-am întrebat pe profesorul meu de vioară cât de mult talent crede că am și la ce nivel aş putea să ajung. Mi-a spus că am ceva talent și că pot progresa destul de mult, dacă voi lucra cu aceeași tenacitate.

— Să înțeleg că nu ți s-a părut un răspuns încurajator?

— Nu doream să primesc o încurajare, vroiam cu totul altceva: o clarificare. Iar răspunsul lui l-am găsit departe de a fi edificator. Am insistat și l-am întrebat dacă mă vede capabilă să iau premii la concursuri importante, să pătrund în elita violoniștilor. Mi-a spus că voi putea trăi din muzică, dar că nu crede că am potențialul să realizez performanțe pe plan internațional. În ziua aceea am renunțat definitiv la vioară. Mai precis, la ideea unei cariere muzicale. Atunci am dat muzica pe macro-economie.

— S-au văzut și afaceri mult mai proaste. De exemplu, unii ar fi dat un regat pentru un cal, am glumit eu.

Nu m-am mirat să aflu că a procedat astfel, că a abandonat vioara, care îi plăcea, doar pentru că părea să nu fie calea sigură către marea performanță. Totul sau nimic, aceasta era abordarea ei în viață. Dacă nu poți să faci performanță, efortul devine pierdere de vreme și irosire de resurse. Fusesem și eu așa, dar simțeam că încep să mă schimb. Sau poate doar obosisem un pic.

— Este superbă Sinaia! Are din toate câte ceva: peisaje montane, cultură, istorie, arhitectură... Și e atât de

aproape de București! Mai venim aici și altă dată? m-a întrebat ea în mașină, în timp ce porneam spre Sighișoara.

— Eu zic să păstrezi câteva adjective și pentru Sighișoara, am avertizat-o în glumă. Iar despre o altă vizită la Sinaia, mai întâi trebuie să mă duci tu la Praga, parcă așa am stabilit la Washington. Și, din câtă geopolitică știu eu, ce se decide la Washington nu prea poate fi schimbat undeva, în Europa de Est...

Replica mea i-a smuls un zâmbet larg și promisiunea că vom ajunge și la Praga în curând.

— Ce cai frumoși! a exclamat Milena.

Atunci am zărit și eu caii care stăteau grupați pe marginea șoselei, lângă o lizieră acoperită de promoroacă.

— Mai ales cel negru! a continuat ea, cu privirea ațintită către imaginea de dincolo de fereastra automobilului.

Dintre toți mi-a plăcut și mie tot calul negru, suplu, cu glezne fine, care – deranjat, poate, de zgomotul motorului, care îi tulbura liniștea – își încordase gâtul lung și scosese un nechezat prelung. Când viteza mașinii l-a scos definitiv din raza noastră vizuală, calul negru părea că se pregătește să o ia la galop, pentru a se îndepărta de vacarmul șoselei.

— Când eram mic, mergeam adesea în satul bunicii mele, i-am povestit Milenei. Ei aveau un cal negru, iar cea mai mare fericire a mea era să-l călăresc. Uitam de orice altceva când pluteam în goana lui nebună. Copil și cal eram o singură ființă – ne contopeam în bucuria zborului peste mări și țări, ca în povești.

— Eu n-am călărit, dar toți caii din poveștile copilăriei mele erau albi, și-a amintit Milena.

— Da, eroii din basme ne-au fost livrați la pachet cu caii lor albi, dar în povestea mea important cu adevărat este doar calul negru. De fapt, eu nici nu-l mai călăream, călătoream împreună cu el. Nici nu poți să-ți închipui cât de contrariat am fost când am aflat de la profesorul de română că verbul „a călători” vine de la „cale” și nu de la „cal”, așa cum eram eu convins.

În drum spre Sighișoara am discutat cu Milena și despre cum se pregătea pentru activitatea ei de consultant al ministrului de finanțe al României. Era vizibil încântată că a primit o astfel de misiune și o aborda cu mult entuziasm. Se zbatuse deja să obțină informațiile de care avea nevoie pentru a evalua situația economică, nu se mulțumise cu baza de date pe care i-o puseseră la dispoziție cei de la Ministerul Finanțelor. Contactase alte instituții care aveau expertiza în domeniu, discutate cu diverși analiști și cercetători. Întorsese informațiile disponibile pe toate fețele, încercând să înțeleagă și să interpreteze corect ceea ce se întâmpla în economia românească. Considera că începe să-i simtă pulsul: știa – sau măcar intuia – unde sunt dezechilibrele și vulnerabilitățile, dar și care sunt punctele forte. Nu mai bâjbâia în ceață, avea deja în minte un tablou destul de clar a ceea ce era de făcut.

— Sper ca în câteva săptămâni să finalizez și fundamentarea unui prim set de măsuri care să limiteze impactul turbulențelor financiare globale asupra economiei românești, m-a anunțat ea.

— Crezi că se va ajunge la o criză puternică pe plan internațional?

— O, da! Nu știu cât de repede va începe să-și arate colții, dar o vom simți. Nu va fi sfârșitul lumii, însă finanțele și economia nu vor mai arăta la fel după criză.